

Te Reo Matatini (Reo Whakaputa)

Tautuhinga Aromatawai ā-Waho 2024

Te Paerewa Paetae	32415
Te Ingoa	Ka whakamahi i te reo kia tutuki ai tētahi pūtakenga whakawhiti kōrero, tuhituhi hoki.
Te Marautanga	Te Marautanga o Aotearoa
Te Wahanga Ako	Te Reo Matatini
Ngā Whiwhinga	E 5
Te Tukanga Aromatawai	He Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPā)
Te Rā Aromatawai	Te Wāhanga 2: Te 10 ki te 21 o Hune 2024 Te Wāhanga 4: Te 9 ki te 20 o Hepetema 2024
Te Roa o te Aromatawai	E 90 meneti

Te Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPā)

He Aromatawai ā-waho te Tūmahi Aromatawai Pātahi (TAPā), ko ōna tūmahi ka whakaritea, ka mākahia hoki ngā urupare a te ākonga e Te Mana Tohu Mātauranga o Aotearoa (NZQA).

Te taha whakahaere TAPā i te kura:

- Ka whakahaerehia te TAPā e te kura, i te kura, i waenganui i ngā rā aromatawai.
- Mā Te Mana Tohu Mātauranga o Aotearoa te taupānga rorohiko e tūwhera, e aukati hoki i ia rā o ngā rā aromatawai.
- Ka whiriwhiria tētahi/ētahi o ngā rā aromatawai e tū ai te TAPā i te Wāhanga 2 rānei, i te Wāhanga 4 rānei. Ko ēnei ngā rā i tohua mai e te kura i te rēhitatanga o ngā ākonga ki te Paarea nei.
- 8.30 (ata) – 5.30 (ahiahi) e tūwherahia ana te taupānga rorohiko hei whakaoti TAPā mā te ākonga.
- Ka āta whakaritea tētahi/ētahi wāhi motuhake (rūma nui, akomanga) ki ngā rauemi; Kaiwhakarato ipurangi, he rorohiko, he tēpu, he tūru, he pepa ūhi manomano, he pene hoki.
- Ka āhua 90 meneti te roa o te TAPā, kei te ākonga ngā haora katoa o taua rā i whiriwhiria hei whakaoti TAPā māna. Heoi, me whakaoti te ākonga i taua rā tonu, i mua i te aukati o te taupānga rorohiko.

Te Whakatakotoranga Aromatawai

He Tū mahi Aromatawai e ārahi ana i te ākonga ki te whakatutuki i ngā Whānuitanga o ngā Paearu Mahi me te Putanga Ako, ki konei te ākonga e eke ai i te Paerewa nei.

Ka whakamahi te ākonga i te reo hei whakatutuki i te pūtakenga whakawhiti kōrero, tuhituhi hoki, ā ka kōwhiri i ngā rautaki matua, ka mārama i ngā whakaaro matua, ka whakamahi i ngā īhuatanga reo e hāngai ana ki te/ngā horopaki.

E rua ngā momo Tū mahi

Aromatawai o tēnei Paerewa:

1. Wāhanga Tuatahi: Tū mahi Tuhituhi
2. Wāhanga Tuarua: Tū mahi Kōrero

Te Tū mahi Tuhituhi

Ko tā te ākonga he whiriwhiri i TĒTAHI o ngā kaupapa e toru i te tū mahi hei mahi tuhinga māna. Ka tuhia he whakatairanga, he tuhinga taki, he huritao, he tuhinga auaha rānei, aha atu aha atu. Ka 100-150 kupu te roa o te tuhinga a te ākonga.

Te Tū mahi Kōrero

Ko tā te ākonga he whiriwhiri i tētahi o ngā kaupapa e toru hei kaupapa kōrero māna. Ka 1-2 meneti te roa o te kōrero

E āhei ana te ākonga ki te whakarite i ana kōrero mā te whakaemi whakaaro, mā te tuhi i ngā kaupapa mātua, mā te āta whakaraupapa whakaaro hoki. Heoi, Ka mau a hinengaro te ākonga i ngā kupu o ana kōrero, kia kaua e pānui i te tuhinga i a te ākonga e kōrero ana, ka mutu kia māori te tū a te ākonga ki te kōrero ā-waha mai, ā reo ā-tinana mai hoki.

Mā te kaiwhakahaere te kōrero ā-waha, kōrero ā-tinana hoki o te ākonga e hopu ki te kāmera.

Kia pai ai te rongo me te mātakitaki i te ākonga e kōrero ana, hopukina te reo kōrero a te ākonga ki tētahi rūma motuhake, he rūma ngū ā, kāore e rongo ana ki te pōwaiwai o te tāngata, ki te haruru, ki te tatangi, ki te hoihoi rānei.

Ko te rīkoata o te kōrero ā-waha o te ākonga ka tukuna mai ki Te Mana Tohu Mātauranga o Aotearoa. <https://www2.nzqa.govt.nz/login/digital-submissions/digital-submissions->

existing/

Ngā Herenga Aromatawai

Me mātua oti i te ākonga, i tōna kotahi, tana aromatawai, ā, ko te kaiako, ko te kaiwhakahaere rānei hei karu mātaki i a ia e mahi ana.

Kāore e whakaaetia ana kia tahuri, kia toro rānei te ākonga ki ētahi atu rauemi i tua atu i ērā ka hoatu ki a ia mō tēnei aromatawai.

Pānuihia te nui o ngā ture kua whakataungia mō ngā aromatawai ā-waho NCEA.

NCEA rules and procedures : NZQA